

Dori ja mochi jujutsussa: mitä ne oikeasti tarkoittavat ja miksi erolla on väliä?

Jujutsu- ja aikijujutsu-harjoittelussa puhutaan jatkuvasti **otteista**: ranteesta, hihasta, olkapäästä, kauluksesta. Kuitenkin moni treenaaja huomaa nopeasti yhden ongelman: samaa otetta voidaan kutsua kahdella eri tavalla — **dori** tai **–mochi** — ja tulkinta voi vaihdella seuroittain. Tämän seurauksena ”hyökkäys” muuttuu joskus pelkäksi muodolliseksi kosketukseksi, vaikka tarkoitus olisi harjoitella realistista itsepuolustusta.

Tässä artikkelissa selvennän, mitä **dori** ja **mochi** tarkoittavat **japanin kielessä**, miten ne näkyvät budō-terminologiassa, ja ennen kaikkea: miten niiden erottaminen parantaa harjoittelun laatua.

Ensinnäkin: mistä ”dori” tulee?

Dori (どり / とり) liittyy verbiin **取る (toru)**. Japanin sanakirjoissa **取る** tarkoittaa mm. ”ottaa”, ”napata”, ”tarttua”, ”poimia” tai ”saada”. [JapanDict+2Nihongo Master+2](#)

Lisäksi substantiivimuoto **取り (tori)** tarkoittaa ”ottamista / ottajaa” ja esiintyy myös suffiksina (liiteosana). [JapanDict+1](#)

Budōssa –dori näkyy erityisen selvästi nimissä kuten:

- **katate-dori (片手取り)** – ranneote yhdellä kädellä [Dreaming of... Asia](#)
- **kata-dori (肩取り)** – olkapääote [Aikikai Aikido Amsterdam](#)
- **morote-dori** – kahdella kädellä otetaan yhdestä käsivarresta (terminologia vaihtelee koulukunnittain) [Website Editor](#)

Näin ollen **–dori** painottaa usein **hetkeä**, jolloin ote ”otetaan” tai kontakti ”saadaan kiinni”. Se toimii hyvin **teknisenä lähtökohtana**: mikä on hyökkäyksen muoto ja mistä tekniikka alkaa.

Toisaalta: mitä ”mochi” tarkoittaa?

Mochi (もち / 持ち) liittyy verbiin **持つ (motsu)**, joka tarkoittaa ”pitää kädessä”, ”kantaa”, ”omistaa”, ”ylläpitää” jne. [JapanDict+2Nihongo Master+2](#)

Myös **持ち (mochi)** esiintyy sanakirjoissa substantiivina ja suffiksina merkityksessä ”pito / hallussapito / pitäminen”. [JapanDict+2Nihongo Master+2](#)

Budō-kontekstissa mochi näkyy esimerkiksi muodoissa:

- **katate-mochi** – ”yhdellä kädellä pitäminen” (käytössä monissa aikidōn glosaarioissa) [Aikido Redlands](#)
- **ryōte-mochi** – ”molemmilla käsillä pitäminen”, usein ”kaksoisranneote” puhekielessä [AikiWeb+1](#)

Tärkeää on tämä: **–mochi** korostaa yleensä **kestoa ja kontrollia**. Ote ei ole vain ”alkusignaali tekniikalle”, vaan aktiivinen yritys **pitää kiinni, hallita ja rajoittaa liikettä**.

Lisäksi: miksi tämä ero on käytännössä ratkaiseva?

Kun erotetaan –dori ja –mochi oikein, harjoitteluun syntyy kaksi tasoa:

1. **Tekninen nimi (muoto / syllabus / waza-lista): –dori**
Esimerkiksi ”katate-dori” kertoo, mistä tekniikka alkaa: ranne on otettu.

2. Hyökkäyksen laatu (realismi / itsepuolustus / uke:n intentio): –mochi

Esimerkiksi “katate-mochi” muistuttaa, että hyökkääjä **pitää** ranteesta kiinni ja yrittää kontrolloida.

Jos tätä eroa ei huomioida, käy usein niin, että “otehyökkäys” muuttuu **kuolleeksi otteeksi**: käsi koskettaa, mutta ei pidä; ote ei ohjaa tasapainoa eikä tuota painetta. Kuitenkin realistisessa tilanteessa nimenomaan **pitäminen** (mochi) luo ongelman, johon tekniikan pitää vastata.

Kuitenkin: miksi monessa salissa sanotaan melkein aina “dori”?

Monissa aikidō- ja aiki-linjaisissa järjestelmissä **–dori** on vakiintunut terminologia nimeämään hyökkäysmuodot ja tekniikoiden lähtökohdat (esim. katate-dori, ryōte-dori). Glosaarit jopa määrittelevät “dori” suoraan merkityksillä “take/catch/grab”. [Dreaming of... Asia](#)
Samalla käytännön opetuksessa *laadusta* puhutaan usein erikseen: “ota lujemmin”, “pidä kiinni”, “älä päästä”.

Näin ollen ongelma ei ole sana “dori” itsessään, vaan se, että **dori-nimeä käytetään joskus myös mochi-laadun korvikkeena**. Lopputulos: nimi on muodollisesti oikein, mutta hyökkäys ei vastaa tarkoitusta.

Lopuksi: suositeltu standardi (selkeä, toimiva ja opetettava)

Jos tavoitteesi on pitää terminologia selkeänä ja nostaa harjoittelun tasoa, käytä tätä periaatetta:

- Nimeä hyökkäysmuoto ohjelmassa ja tekniikkalistassa: **–dori**
- Ohjaa uke:n hyökkäyksen intentio ja oteharjoituksen realismi: **–mochi**

Käytännön esimerkki:

- Tekniikan nimi: **katate-dori...**
- Uke-ohje: “tee **katate-mochi**: pidä kiinni ja pyri kontrolliin.”

Tällä tavalla saat parhaat puolet molemmista: perinteinen, tunnistettava nimistö (dori) ja realistinen, laadukas hyökkäys (mochi).

Bibliografia (lähteet)

- JapanDict. (n.d.). 取る (toru) – definition. [JapanDict](#)
- Nihongo Master. (n.d.). 取る (toru) – meaning. [Nihongo Master](#)
- JapanDict. (n.d.). 取り (tori) – definition. [JapanDict](#)
- JapanDict. (n.d.). 持つ (motsu) – definition. [JapanDict](#)
- Nihongo Master. (n.d.). 持つ (motsu) – meaning. [Nihongo Master](#)
- JapanDict. (n.d.). 持ち (mochi) – definition. [JapanDict](#)
- Aikidude. (2007). **Aikido Glossary (PDF)** – dori / katate dori definitions. [Dreaming of... Asia](#)
- Aikido Redlands. (n.d.). **Glossary (PDF)** – katate mochi / ryote mochi terms. [Aikido Redlands](#)